

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00249&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00249. Біль в яєчках

Автор: Mika Raitanen
Редактор оригінального тексту: Jukka Pekka Jousimaa
Дата останнього оновлення: 2010-02-24

- набряк калитки, див. статтю [\[настанова 00250 | Збільшення та пухлинопод...\]](#).

Основні положення

- Перекрут яєчка потребує невідкладної діагностики та лікування (потрібно завжди підозрювати перекрут у дітей та молодих людей, які ще не є сексуально активними).
- Для лікування епідидиміту використовуйте антимікробні препарати. Пам'ятайте про можливість хламідійної інфекції у підлітків.
- Варикоцеле може бути причиною довготривалого болю в яєчках.
- За наявності гострого болю у животі оцініть також стан яєчок.

Перекрут яєчка

- Етіологією гострого болю в яєчках у дитини треба вважати перекрут яєчка, поки не буде знайдена інша причина.
- Раптове виникнення болю, що може спочатку відчуватись внизу живота та тільки згодом у калитці, а також раптове виникнення одностороннього набряку.
- Яєчко підтягнуте в верхню частину калитки та знаходиться в горизонтальному положенні, але в початковій фазі болючість яєчка може бути єдиним проявом.

- Перекрут гідатид яєчка та придатка яєчка, а також епідидиміт можуть нагадувати перекрут яєчка. Часто диференційну діагностику можливо провести лише під час операції.
- Лікування перекруту яєчок — невідкладне оперативне втручання з метою розкручування торсії та фіксації яєчок всередині калитки.

Епідидиміт

- набряк та болючість відмічаються в ділянці придатка яєчка, але яєчко також може бути болючим. Калитка часто набрякла, почервоніла та гаряча на дотик.
- Часто наявні симптоми розладів сечовиділення: біль, печіння та часте сечовиділення.
- Причини, що викликають даний стан: бактерії, що викликають інфекцію сечовивідних шляхів, гонококи та хламідії — у сексуально активних пацієнтів. У чоловіків похилого віку затримка сечі також може бути фактором ризику.
- Епідидиміт також зустрічається до настання сексуально активного віку.
- У дітей епідидиміт, найбільш імовірно, провокується попаданням стерильної або інфікованої сечі до сім'явиносної протоки. У разі рецидива, УЗД сечовивідних шляхів доцільне для виключення, наприклад, ектопії уретри. Особлива увага має бути приділена за наявності у хворого енурезу та утрудненого сечовиділення.
- В усіх вікових групах пацієнтів маніпуляції на уретрі, як наприклад, постійна катетеризація та урологічні втручання, є факторами ризику розвитку епідидиміту.
- Дослідження:
  - СРБ
  - Аналіз хімічного складу сечі та бактеріальний посів.
  - Виявлення хламідії та гонокока за допомогою полімеразної ланцюгової реакції
- Початкове лікування у дітей полягає у призначенні сульфаметоксазолу та триметоприму або похідних цефалоспоринів та фторхінолонів у інших пацієнтів. За необхідності лікування може бути змінене на підставі тестів на чутливість збудника до антибіотиків. Тривалість лікування — 2 тижні.
- Суспензорій для підтримання калитки, прохолодний бандаж та НППЗ знижують біль.

Орхіт

- набряк розташований виключно в яєчках.
- Орхіт дуже рідко зустрічається у тих країнах, де паротит зник внаслідок вакцинації, але може бути асоційований з епідидимітом (орхоепідидиміт).
- Диференціальна діагностика орхіта і перекрута яєчка складна (пацієнт потребує невідкладного спрямування до лікарні за найменших сумнівів).
- Обстеження
  - Серологічне дослідження — виявлення збудника паротита (методом парних сивороток) у невакцинованих
- Лікування
  - Адекватне знеболення (див. вище)

Варикоцеле

- У молодих чоловіків наявні симптоми видимого варикозного розширення вен сім'яного канатика у лівій половині калитки, та інколи болю та зниження фертильності.
- Більш детально: див. статтю [\[Настанова 00250 | Збільшення та пухлиноподібні\]](#).

Настанови

- [Настанова 00250](#). Збільшення та пухлиноподібні утворення калитки.

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.

Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.

Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Ідентифікатор: ebm00249   Ключ сортування: 011.022   Тип: EBM Guidelines

---

Дата оновлення англomовного оригіналу: 2010-02-24

Автор(и): Mika Raitanen   Редактор(и): Jukka Pekka Jousimaa   Видавець: Duodecim Medical Publications Ltd
Власник авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd

Навігаційні категорії
EBM Guidelines   Surgery   Urology

Ключові слова індексу

mesh: Pain   mesh: Testis   mesh: Orchitis   mesh: epididymal pain   mesh: Epididymitis   mesh: testicular torsion
mesh: Child   mesh: Doxycycline   mesh: torsion of the appendix testis   mesh: Analgesia   mesh: epididymo-orchitis
mesh: Varicocele   icpc-2: K99   speciality: Surgery   speciality: Urology   icpc-2: Y02   icpc-2: Y74   icpc-2: Y99